

Selles numbris:

- Telekäija kolumn Juhani Seilenthalilt
- Kokkuvõtte pühendumusuuringust
- Telekäija persoon: Linda Reinberg
- Korrespondendi ERI: Ago Gashkov, Rein Joamets ja Ragnar Kond

ETV 2004. aasta eesmärgid läbi eelarve prisma

ETV eelarve kasv 2004. aastal on 9,4 miljonit krooni (210,9 miljonile kroonile). Kuid vaatamata numbrilisele tõusule ETV reaaleelarve ei suurenenud, vaid teatud osades tuli seda ka 2004. aastal kärpida.

Anneli Turkin, finantsjuht

Kokkuvõttes suurenevad programmi tootmisega seotud kulud 8 miljonit krooni ja hoone haldamisega seotud kulud 1,4 miljonit krooni. Programmikuludes on olulisem muudatus spordieelarve kasv 10 miljoni krooni võrra tingituna Ateena OM ja Jalgpalli EM toimumisest.

Hoonekulud kasvavad kütte, vee, hoone korrashoiu jm. teenuste kallinemise tulemusena. Lisaks panustab ETV 2004. aastal töötajate töötervishoidu 0,2 miljonit krooni.

Antud vahendid kasutatakse riskianalüüsi alusel koostatud tegevuskava järgi töötajate tervise kontrollile. ETV eelarvest 68 protsenti moodustab programmi tootmise eelarve; 14,2 protsenti edastamine; 6,7 protsenti hoone haldus ning 11,1 protsenti muud kulud (reservid, intressid, turundus, haldus).

Aasta olulisim muudatus

Antud aasta olulisemaks muudatuseks on tootmisteenistuse ja programmitootjate vahelise rahalise arvelduse sisseviimine. Antud sammuga suurendatakse peaprodutsentide vastutust ning õiguseid. Peaprodutsentidel on õigus tootmisteenust osta nii maja seest kui ka turult. Et saavutada hulgiostjana paremaid hindu toimub see läbi tootmisteenistuse.

Antud rahalise arvestuse eesmärgiks on produtsentide suhtumise ja mõtteviisi muutmine eesmärgiga muuta ETV tootmisvahendite kasutamine efektiiv-

semaks ja läbipaistvamaks. Tootmise poolel on seatud eesmärgiks antud uuendusest saadud informatsiooni põhjal kujundada välja ETV-le strateegiliselt ja tulemustest lähtuvalt olulised teenused ja teenuste osutajate arv. Pärast antud muudatust omab ETV täielikku ülevaadet ühe saate maksumusest ning seega ka paremat pilti otsuste langetamisel. Lähtuvalt 2004. aasta omahindadest kujuneb ETV programmi maksumus nagu on toodud järgmisel leheküljel.

ETV omatoodangu (sh. sport) tunni keskmine maksumus on 51 000 krooni ja hankeprogrammil (va. sport) 5000 krooni. Antud maksumus on konkurentsivõimeline erakanalite programmi maksumusega ning tänu mastaabiefektile ka teatud lõigetes odavam.

Kuidas mõõta loomingu?

Loomingu mõõta on keeruline, kuid selleks, et öelda, kas tegemist on efektiivse organisatsiooniga peab tema tulemust saama mõõta. Üheks võimaluseks on ETV poolt raha kasutamise efektiivsust hinnata eelkõige läbi vaadatavuse ja jälgitavuse.

Programmi osas on ETV eesmärgiks saavutada aasta keskmiselt vaadatavus üldshares vähemalt 18 protsenti (2003. aasta keskmine vaadatavus oli 16,7 protsenti). Lisaks on seatud eesmärk olla omasaadete kumulatiivse vaadatavuse osas kõige enam vaadatav kanal eesti kanalite hulgas.

Tulemuspalga süsteem

2004. aastal jätkab ETV tulemuspalga süsteemi väljatöötamist ning investeerivate süsteemi korrastamist.

Tulemuspalga süsteemi eesmärk on orienteerida inimesi rohkem tulemuslikumalt tööle ning läbi selle

Kolm telelavastust kolmest ETV päevast

ETV valmistub järgmisel aastal oma 50. juubeliks ning ühe osana sellest juubelist peaks valmima kolm telelavastust (-filmi) kolmest päevast ETV ajaloos.

Esimene on ETV esimene saatepäev, teine on üks päev kusagilt 1970. aastate algusest, mis annab võimaluse sinna koguda erinevaid folkloorseid lugusid sellest ajastust ja panna nad fiktiivselt ühte päeva. Kolmas on 20. august 1991 ehk päev, mil meie vaatajad olid füüsiliselt valmis ETV-d kaitsma. Telelavastustuste stsenaarist Ilmar Raag on nende päevade taastamiseks läbi viinud juba mitmeid intervjuusid, mis on näidanud, et inimestel on nende päevadega seoses väga palju mälestusi. "Ometi ei jõua me küsitleda kõiki ja nii on oht, et nii mõnigi hetk ajaloost võib ununeda ja seepärast kutsun siinkohal kõiki ülesse saatma oma eredamate hetkede mälestusi, mis võiksid sobida meie lavastusprojekti," rääkis Raag.

Kõikidest kirjutatud mälestustest anname aga välja ka eraldi väikese raamatu, nii et kellegi panus ei lähe kaotsi. **Saatke oma mälestused aadressile etv50@etv.ee või viige Elvine Õie kätte sekretariaati 7. korrusel.**

Samuti oodatakse maikuuni "ETV 50" tähistamiseks saadete ja ürituste ideid, mille võib saata aadressile kristel.maran@etv.ee

Uuring selgitas ETV vaataja väärtusorientatsioone

Turundusuuringutega tegeleva TNS Emori andmetel vaatavad ETVd peamiselt arvamusiidrid ja sotsiaalselt vastutus-tundlikud inimesed.

Eelmise aasta oktoobris tehtud TeleRisc uuringu põhjal vaatavad nad keskmisest enam kultuurisaateid, uudiseid, harivaid keskkonna- ja loodussaateid ning ETV kanalilt tulevaid filme.

Telekäija KOLUMN

Aprillis valmib rahvusringhäälingu strateegia

Juhani Seilenthal,
Rahvusringhäälingu
moodustamise
töörühma juht

Rahvusringhäälingu moodustamine on teema, mis on olnud pikalt-pikalt päevakorral. Tegelikult ju kasutati seda sõna – tookord küll vaid raadio kohta - juba Eesti Wabariigi ajal ja palju integreerituma organisatsiooniga töötati ka Tele-raadio-komitee ajal.

Ega siin päikese all organisatsioonide suhtes midagi väga uut saagi olla. Tahaks loota, et mingil määral linnulennult vaadatuna ringiratast kulgemisena näiv on siiski tegelikkuses spiraali mööda liikumine ja alati jõutakse ühes, parem kui mitmes aspektis ka natuke kõrgemale tasemele.

12. veebruaril ehk nende ridade

kirjutamisest täpselt kuu aega tagasi tegi Ringhäälingunõukogu otsuse moodustada 16-liikmeline töörühm riigi tasemel võetud suuna elluviimiseks.

Töörühma ees seivatest ülesannetest tähtsaim on Rahvusringhäälingu strateegiadokumendi koostamine. Sellega tuleb valmis olla aprilli lõpuks. Tahaks kohe alguses mainida, et kõik praktilised sammud saavad aga hakata toimuma alles peale ühte olulist muudatust õiguslikus keskkonnas, nimelt tuleb tänast Ringhäälinguseadust kas asuda muutma või suisa uus Ringhäälinguseadus vastu võtta. See aga tingib ajalise nihke.

Töörühmal on paika pandud mitmed põhimõttelised aspektid – optimaalseima tegutsemise vormina nähakse jätkuvalt avalik-õigusliku juriidilise isikuna tegutsemist. Kuidas saab organisatsiooniline muudatus teostuma, sõltub mainitud seadusandluse arengust. Samuti nähakse finantseerimist jätkuvalt valdavalt riigieelarvest, arvestades reklaami puudumist Rahvusringhäälingus.

Suur küsimärk on kindluse saavutamise investeeeringuvajaduste rahuldamiseks. Selge on see, et kaasajastamist vajavat on nii mõndagi.

Strateegia ise saab sisaldama järgmisi tahke:

- 1) moodne missioon (kaasaegne terminoloogia ning sisu seadusele);
- 2) efektiivsussõnum;
- 3) kvaliteetne hüpe tehnoloogias;
- 4) lisatulubaas (v.a. reklaam);
- 5) uus organisatsioon;
- 6) mälu (arhiiv);
- 7) sotsiaalne sidusus;
- 8) ruum;
- 9) regionaalsus;
- 10) meediumid (programmid);
- 11) aruandekohustus;
- 12) strateegia rakendus.

Töörühma liikmed on loomulikult valmis vastu võtma kõiki häid mõtteid, kuidas edasi, sest on ju kõigi ühine ringhääling see, mida moodustatakse!

algus lk. 1

parandada programmi kvaliteeti ja eesmärgipärasust. Tulemuspalga süsteem peaks osaliselt käivituma 2005. aastast.

2004. aasta investeeeringuteks on planeeritud 19,9 miljonit krooni. Digitaliseerimine esitab ETV-le uued nõudmised investeeeringute planeerimise, juhtimise ja teostamise osas. 2003.a tõi välja meie nõrkused selles valdkonnas.

Investeeeringute plaan

Koostades 2004. aasta eelarvet püüdsime koostada võimalikult detailse ja reaalse investeeeringute plaani. Tarkvara soetusteks on planeeritud eelarves 6,3 miljonit krooni, kuid antud investeeering võib asendada 2004 aastal investeeeringuga seadmetesse juhul, kui me ei suuda leida või välja valida meile nii hinna kui kvaliteedi poolest sobivaid tarkvara lahendusi.

Tarkvara investeeeringute olulisemateks projektideks on AK infosüsteem ja programmi- ja ressursside planeerimise tarkvara soetus. Muudest investeeeringutest on olulisimad IT serverite soetus, uue võrgu rajamine ning ülekandebussi sidesüsteem.

Lähtuvalt tele-raadio ühinemiskavast on 2004. aasta olulisim väljakutse kõikides valdkondades lähiaastate arenguplaani koostamine televisioonile.

Kommentaariid ETV eelarvele, mida saab vaadata kodulehelt www.etv.ee

Eesti Televisiooni eelarve osad on tekkepõhine eelarve ehk tulude-kulude eelarve, rahapõhine eelarve (sh. investeeeringute eelarve) ja programmi-mahu plaan. Tekkepõhine eelarve on planeeritud tasakaalus, kuid rahapõhises eelarves ületab raha väljaminek raha sissetulekut ning rahavoo tasakaalustamiseks kasutatakse 2003.

aasta rahajääki. **Kulude eelarve sisaldab** ette-nägematute kulude katteks reservi summas 2,8 miljonit krooni. Ette-nägematuteks sündmusteks loetakse tulekahju, loodusnähtusdest, vargustest jne. tingitud probleeme. **ETV rahareserv aasta lõpuks on 4 miljonit krooni, mida kasutatakse vajadusel erakorraliste spordi- ja hankelepingute rahastamiseks.**

Tootmismahu rahaline jaotus

tuh. EEK

Valdkond	Tehnika	Otsekulud	Kokku	Maht tundides*	Tunnihind
Meelelahutus	2090	4996	7086	90	79
Uudised	31	25 839	25 870	474	55
Sport	3226	19 083	22 309	540	41
Informatiivsed saated	4076	5479	9555	285	34
Infotainment	3220	8553	11 773	408	29
Religioon	120	100	220	8	28
Elusaated	2248	5568	7816	304	26
Muusikaesitused	1753	3809	5562	284	20
Kultuurisaated	2321	4276	6597	419	16
Lavastuslikud saated	3260	15 189	18 449	1675	11
Kokku programmi otsekulud ja uudised	22 345	92 891	115 236	4 487	26
Muu tootmine	2484				
Kokku	24 829				

* Omatoodangu mahu puhul arvestatakse esmamahtu, hanke puhul esma- ja kordusmahtu lähtuvalt kulude jaotamise põhimõttest.

Rahvuslik veebruar

Aasta teine kuu on ETV jaoks hea kuu. Eurolaulu Eesti finaali, suusatamise MK etapid ja iseseisvuspäeva tähistamine annavad eesti rahvale rohkesti põhjust ETV-d vaadata.

Kommerts kanalitel pole müügihooaeg veel alanud, seega pole neil ka nimetamisväärselt hitte. Sel aastal andis TV 3 stardi 23. veebruaril *Vanade ja kobedate*ga, 25. veebruarist hakkas taas jooksma *Kodu keset linna*. Kanal 2 otsustas ilmselt oodata märtsini ja nii juhtuski sama, mis täpselt aasta tagasi - ETV kanalil viibitud aja osakaal kogu vaatamisajas ületas Kanal 2 oma.

Iseseisvuspäev ETV-s

Ettearvatavalt tõusis veebruari edetabeli tippu Eurolaulu Eesti finaalsaad. Eelmise aastaga võrreldes tuli juurde 41 000 vaatajat, tõenäoliselt oli üks põhjustest võimalus omaenda häälega tulemust mõjutada. Iseseisvuspäeva pidulik kontsert ja presidendi vastuvõtt osutus sel aastal pisut vähem vaadatavaks.

Aasta tagasi tõi suur suusatriumf meie kanalile ka neid vaatajaid, kes muidu viibivad mujal, ja TV3 näitas tänavuse presidendi vastuvõtuga samal ajal mängufilmi *Kolm musketäri*.

Sellest hoolimata paigutus vastuvõtt esikümnesse, nagu ka kaitsejõudude paraadi ülekande. Iseseisvuspäeva programm tervikuna töötas väga hästi, vaid mõneks pealelõunatunniks liikusid vaatajad teiste kanalite mängufilmide peale (TV3 *Vanade ja kobedate* kordus ja *Kartmatu*, Kanal 2 *Kuningas Saalomoni kaevandused*).

Suusatamise MK etapid Umeas, Holmenkollenis ja Oberstdorfis pakkusid eesti rahvale palju põnevust, kuigi paraku mitte võidurõõmu. Laskesuusatamise MMi vaadatavusega võib ka igati rahul olla.

AK erisaade

Uudistesaadetest püsisid ülinapilt liidripositsioonil *Seitsmesed uudised*, *Aktuaalse kaamera* keskmine vaadatavus jäi kübeke alla 200 000. *Uued uudised* kaotasid jaanuariga võrreldes 23 000 vaatajat.

29. veebruari *AK eriväljaanne* eesti sõduri hukkamisest Iraagis jõudis 187 000 vaatajani, mis räägib a) vaatajate kõrgest tundlikkusest, b) vaataja õigeaegsest teavitamisest (inforiba erisaatest hommiku vaadatavaima saate ajal).

Õnne 13 säilitas koha esikümnes. *Kodu*

keset linna sinna veel ei jõudnud, küll aga kaotas taasalanud seebile palju vaatajaid *Muinasteevee*: 27. veebruari saatel oli vaid 25 000 vaatajat.

Oodatult tõusis *Laulukarusselli* vaatajate hulk, üllatuslikult *Vita Brevis* oma. Oma panuse andis sellesse kindlasti *Teeveejahutaja*, mille vaatajaskond veebruari viimasel reedel tõusis 203 000. *Tähelaeva* vaadatavus paranes nädalast nädalasse, kuni 22. veebruari saade kaotas lausa 50 000 vaatajat. Järgmise pühapäeva hommikul oli siiski meeldiv kohtuda taas üle 100 000 auditooriumiga.

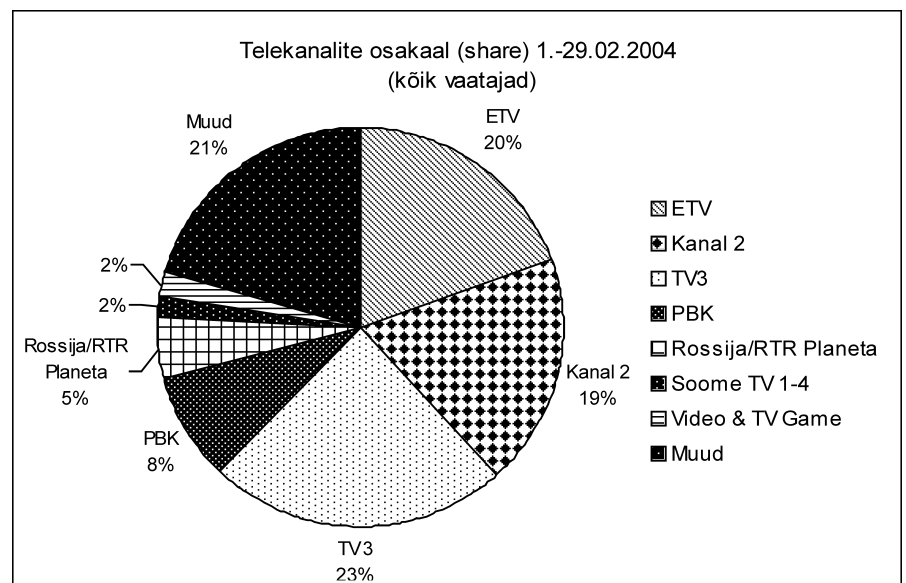
Edukad eriauditooriumi saated

Eriauditooriumidele mõeldud saadetest: 1. veebruarist käivitus uus pühapäevaõhtune saatesükkel *Maa ja taeva vahel* ja leidis piisavalt huviisi - 68 000 ei ole küll väga suur arv, kuid teemat arvestades optimaalne ja loodetavasti stabiilne.

Mõtölusel oli veebruaris keskmiselt 75 000 vaatajat. Integratsiooniteemat jätkas *See olen mina* poolt sisetöötatud slotis *Beverly Hillsi* ja TV3 *Allu McBealiga* - teemat arvestades vägagi edukalt, jõudes 80 000 vaatajani. Sellel saatel on pealegi arvestatav mitte-eestlastest auditoorium - jaanuaris ja veebruaris keskmiselt 6000 (vrd. *Unetus* jaan.-veebr. 2900).

Ja veel üks põhjus uhkust tunda - üle 90 000 tõusis *OPH* vaatajaskond!

Salme Rannu

Rahvuslikes toonides veebruar tõstis ETV vaatamisajalt Kanal 2 ette teisele kohale. Ettearvatavalt on kuu tabeli tipus Eurolaulu Eesti finaalsaad, kuid iseseisvuspäeva kontserti ja presidendi vastuvõttu vaatas sel aastal pisut vähem vaatajaid.

Veebruarikuu ETV vaadatavad saated

	Vaatajaid	Reiting %
Eurolaul 2004	384 300	29,4
finaal		
Pealtnägija	361 600	27,7
Pidulik kontsert	289 300	22,2
Presidendi vastuvõtt		
Viking Lotto	284 000	21,8
Õnne 13	250 000	19,2
Kaitsejõudude	249 600	19,1
paraad Vabaduse platsil		
Avatud toimik	222 300	17,0
Üks lugu. Flööt	206 200	15,8
AK	198 300	15,2
Sõjas ja rahus	197 000	15,1
mf. Viimne reliikvia	192 000	14,7
AK eriväljaanne	187 100	14,3
Teleteater.	184 800	14,2
Vigased pruudid		
Teletaip	184 300	14,1
Eestimaa loodus	184 300	14,1
ja ehitised		
Üks lugu. Kannel	177 400	13,6
Laulge kaasa	174 400	13,4
Otepääl	190 600	14,6
112	170 300	13,0
Suusatamise MK	169 000	12,9
Umea M 4x10 km		
Aeg luubis	165 100	12,7
Suusatamise MK	164 100	12,6
Holmenkollen N 30 km		
Suusatamise MK	163 800	12,6
Oberstdorf N 7,5-7,5 km1		
Sport 21:30	162 200	12,4
Eurolaul 2004	155 300	11,9
laulude eeltutvustus		

Kui pühendunud me oleme?

2003. aasta augustist septembrini viis rahvusvaheline konsultatsioonifirma Hewitt Associates Euroopa sealhulgas ka Eesti ettevõtete seas läbi töötajate pühendumuse uuringu "Parimad tööandjad - parimad tulemused". Uuringus osales ka ETV.

Otsustasime uuringus osaleda, et välja selgitada, kui hea tööandja me oleme, kui hästi oma inimesi juhime ja kui pühendunud on meie töötajad oma tööle ja organisatsioonile. Uuringust tehti kokkuvõtte 4. - 5. märtsil toimunud personalijuhtimise aastakonverentsil Tartus.

Mida mõistetakse sõna "pühendumus" all?

Parimatest parim tööandja selgitati välja töötajate pühendumuse kaudu. Pühendumuse mõiste on inimressursijuhtimise sõnavarasse tulnud suhteliselt hiljuti ja tema all mõistetakse töötaja soovi:

- rääkida - organisatsiooni kohta oma kolleegidele organisatsiooni sees ja väljas, sõpradele, klientidele jne. positiivset;
- jääda organisatsiooni ja seostada sellega oma lähitulevikku
- anda oma panus organisatsiooni eesmärkide saavutamisel

Pühendumust mõjutavateks olulisemateks teguriteks on: töö ise, töökeskkond, kaastöötajad, otsese juhi ja ettevõtte juhtkonna tegevus, palk ja soodustused, tunnustamine ja karjäärivõimalused, töökorraldust raamistavad poliitika ja strateegia dokumendid.

Selle aasta uuringus osales kokku 196 ettevõtet, sealjuures Eestist 48 ettevõtet. Uuringu tulemuste põhjal selgitati välja nii Euroopa kui Eesti parim ettevõtte.

Eesti parim tööandja

Eesti parimaks tööandjaks kuulutati käesoleva uuringu põhjal TNT Express Worldwide Eesti AS, esimese kolme sekka jõudsid ka Nordea Panga Eesti filiaal ning Narva Elektrivõrk AS. Ülejäänud esikümnesse kuulunud ettevõtted olid Eesti Info Keskus, Eesti Statoil, EMT AS, Esmofon AS, Fortum Elekter AS, PricewaterhouseCoopers AS ja Tallinna Küte AS (nimetatud tähestikulises järjekorras).

TNT Express Worldwide Eesti AS pälvis ka 2004. aasta parima ettevõtte tiitli Euroopas.

Pühendumust näitab ka tahe meeskonnana toimida.

Mis teeb "parimast" parima?

Mida siis teevad parimad ettevõtted selleks, et nende töötajad räägiks ettevõttest positiivselt, näeksid oma tulevikku ettevõttega seotult ja panustaksid igaüks isiklikult ettevõtte eesmärkide saavutamisesse?

Uuringu tulemusena selgus, et parimad tööandjad investeerivad pidevalt oma töötajate suurema pühendumuse saavutamisesse, mis eelkõige tähendab seda, et:

- Organisatsiooni töökorraldust raamistavad strateegiad, poliitika, protseduurid ja korrad on olemas, need on töötajatele edastatud ja need on neile arusaadavad;
- Juhid tegelevad teadlikult töötajate arendamise ja tunnustamisega.
- Töötajate tööle seatakse konkreetset eesmärgid, töötulemust hinnatakse ja tööd tasustatakse vastavalt tulemusele.
- Tööandja osaleb regulaarselt palgaturu uuringutes eesmärgiga hoida töötajatele makstav palk ja soodustused turuga ühel tasemel.
- Enam arendatavateks kompetentsideks on juhtimisoskused, suhtlemisoskused ja muutustega toimetulek.
- Töötajate koolitamiseks ja arendamiseks investeeritakse rohkem raha.
- Kasutatakse märkimisväärselt enam alternatiivseid töötegemise viise (sh paindlik tööaeg, kodus töötamise võimalus, ettevõttesisesed lasteaiad)

Täpsemat infot uuringu meetodika ja tulemuste kohta leiata Fontese koduleheküljelt www.fontes.ee

Kuidas läks meie organisatsioonil?

ETV töötajate poolne osalus uuringus oli väiksem kui kogu organisatsiooni puudutava üldistuste tegemiseks on vajalik (ligi 400 ETV töötajast täitis küsimustiku ainult 108). Seega saame täna rääkida ühest neljandikust ETV töötajate rahulolust ja pühendumusest. Enamuse vastanutest moodustasid tavatöötajad vanuses 34 - 65 aastat tööstaažiga 2- 5 aastat või üle 25 aasta.

Uuringus osalenud 108 ETV töötajat on kõige vähem rahul, võrreldes Eesti parimate ning keskmiste ettevõtetega:

- tööalase tunnustamisega
- juhtimiskvaliteediga alates otsese juhi tasandist kuni organisatsiooni juhtimise tasandini välja;
- organisatsiooni eesmärkide, poliitika ja strateegiate arusaadavusega;
- füüsilise töökeskkonnaga;
- töö ja eraelu tasakaaluga;
- karjäärivõimalustega;

Sarnaselt parimate ja keskmistega:

- ollakse rahul oma tööga,
- ollakse rahul kaastöötajatega.
- ollakse motiveeritud

Eesti parimaid ettevõtteid ületame oma töökoha asukoha poolest.

ETV pühendumuse skooriks uuringu põhjal on 41 protsenti, mis jääb pühendumuse skaalal (0 protsenti - 30 protsenti - destruktivne ala, 31 protsenti - 60 protsenti keskmine pühendumuse ala; 61 protsenti - 100 protsenti parim pühendumuse ala) kahjuks pigem destruktivse ala lähedale kui parima pühendumuse ala lähedale.

Kindlasti ei saa me seda tulemust võtta puhta tõena, sest vastajate protsent ei ole representatiivne. Samas näitab ühtteist seegi, et enamuse töötajaid küsimustiku ei täitnud.

Uuringus osalemine andis meile hea võimaluse võrrelda ennast teiste Eesti ettevõtetega ja teha järeldusi sellest, kuidas ja millises suunas organisatsiooni arenguga peame edasi liikuma. Selle aasta personalitöö eesmärgid seda suunda ka kannavad. (2004. aasta personalitöö eesmärgid vaata intranetist personalidokumentide alt.)

Kadrin Pintson,
personalijuht

Heade aegade kokkulõikaja

Lindal on kombeks kavala kassinaeratusega riietehoiu letile nõjatudes fuajee elu kaeda. Ta on alati valmis rõõmsalt vestlust alustama ja sõna sekka ütlemata, kui keegi hääleulatusse juhtub. Nooremad teavadki Lindat, kui riidehoiutädi. Tegelikult elab ta aga ise vist natuke minevikus ka, sest eksib öeldes, et on a l a t i AK monteerijana töötanud...

Linda Reinberg töötas monteerijana kuni pensionini just uudistetoimetuses. Edasi sai temast valvuritädi - vahepeal isegi parklas asuvas putkas - ning nüüd töötab garderoobis. Jaanuaris 2005 täitub tal ETVs 45 aastat.

„Mulle meeldib siin kõik - inimesed, töö... ja suhelda meeldib mulle kohe väga!“ Linda silmad tõmbuvad kissi. „Kordagi selle pika aja jooksul pole tulnud mõtet, et võiksin mujale tööle minna. Alati, kui näen „majast“ väljas olles kedagi kolleegidest, on tunne, nagu kohtaks sugulast.

Kui mõtlen ajas tagasi, siis kõige rõhkem on meeles see, et alati on siin olnud väga kiire. Alustasin monteerimist filmilintidega, sellest ajast meenub ka üks suuremaid äpardusi. Kui filmil jäi kogemata läikiv pool peale, siis oli film tagurpidi kettale keritud. Nii kätlesidki tähtsad ninad ühes minu monteeritud lõigus vasaku käega ja ordenid olid pintsakutel valel pool. Mind kutsuti siis „vaibale“, tol ajal Enn Anupõllu juurde. Mäletan, kuidas ta mulle ütles, et räägi nüüd nagu Jumala ees, mis teil seal juhtus! Ma hoidsin küll naeru tagasi, aga ei saanud hakkama ja lihtsalt naersingi talle vastuseks - no kuidas ta niimoodi ütleb: nagu Jumala ees!

Filmi kerimisega oli ikka üksjagu tegemist, mäletan, kuidas kord oli Mati Talviku Aeg luubis saate lindi ketas kõver, ei saanud ega saanud ketast projektorile. Ja jäigi saade selle pärast eestrisse minemata!

Päris alguses monteerisime teksti järgi, hiljem tuli juba sünkroon, aga video ajaks olin juba pensionil, jõudsin teha vaid paar lugu...

Linda hoiatas küll kohe alguses, et ega tema suurt midagi ei mäleta ja et temaga pole mõtet lugu teha, aga tasapisi meenub veel nii mõndagi (ka seda pole üldse tunda, et ta küüslauku on söönud, kuigi ta selle pärast juba ette vabandas). Linda meenutab kunagisi kolleege.

FOTO: ÜLO JOSING

Riietehoiu leti taga seistes tunneb Linda, et ta on justkui kõigi ETV töötajate sugulane.

„Inimestest tuleb mulle meelde AK toimetaja Aarne Kuusman, sest ta oli väga tagasihoidlik. Kui mõni teine oleks juba ammu vihastanud - sest pidevas kiirustamises juhtus alati midagi - siis temale tulid lihtsalt punased plekid kaelale, aga kordagi ei kõrgendanud ta häält. Toomas Uba oli hästi töökas, nõudlik, aga ka närviline - kõik pidi alati saama k o h e valmis. Spordipoisid mulle meeldisid kõik... Ja Rein Sikk, küll temal kohe alati nagu põles tagant, nii kiire kogu aeg!

Palgad olid meil küll alati väikesed, aga hakkama sai. Olen alati tulnud siia majja rõõmuga ja ikka imestanud, kui keegi vahel siit mujale tööle minnes on öelnud, et oh, siia ma enam küll tagasi tulla ei taha!“

Kui Linda hakkab vastama küsimusele oma hea tuju allika kohta, tuleb välja päris ootamatu asi.

„Mul on leukeemia. Talvel avastati. Aga mu arst ütles nii toredasti, et teate prova, see haigus levib nii aeglaselt... selle aja peale olete juba ammu kõrge vanuse tõttu ära kutsutud!“

Elan nii kaua kui elan. Ega ma pole esimene ega viimane. Tahaksin küll 110 aastaseks elada, et rekordit teha, see oli mul üks unistus...“

Aga ikkagi, millest siis see alatine hea tuju? „Ega ma ei tee selleks küll midagi erilist. Vaba aega õieti polegi, alati on midagi teha. Suvel kasvatan tomateid, kurke, peete, porgandeid ja kõike muud. Nüüd küll arst

keelas raske füüsilise töö ja päikese käes viibimise... Talvel teen käsitööd - lugemise jaoks on mu silmad väga viletsad, aga kudumise-heegeldamisega saan hakkama. Ja muidugi mu pere - poeg ja pojälapsed. Varsti saan koguni vana-vana-ema! Nemad hoiavad mind väga ja mina neid. Nüüd, kus haigus välja tuli, ostavad mulle mahlasid ja vitamiine, tegid ise lausa peedimahlagi, mis on väga kasulik.

Lapsed on küll tihti minu juures, aga vahel olen oma kassiga kahekesi ka. Ta on mul selline hä-ä-ä-sti rääbakas kõuts, koheva karvaga angoora - alalõpmata pusasid täis ja neid ta kammida ei lase, pesta end ka mitte. Siis ongi selline porine, autode alt läbi nühkinud ja õilplekid peal, kui jälle kusagilt tähtsatelt käikudelt saabub. Tuleb oma katkutatud kasukaga ja otse mulle musi andma... Koos vaatame siis telekat. Kui midagi muud ei tule, siis isegi seebikaid. Pealtnägija on minu saade ja AK-d olen alati vaadanud.“ jääb Linda oma eluaegsele kutsumusele truuks.

Linda on küll kõigi lemmik, aga kui palju on neid, kes selle rõõmsa näo tagant suuri muresid välja oskavad lugeda? Ja kui vähe neid, kes saavad aru, mis õigupoolest on see, mis teda kõige kiuste nii reipana hoiab? Kust ta võtab iga päev selle kuldse naeratuse ja kavalad silmad?

Anneli Tõevere-Kaur

Otselülituste valu ja võlu

Tartu korrespondent Rein Joamets kirjutab, miks otselülitused hääd asjad on

Ütlen otse ja ausalt, et mulle meeldivad otselülitused. Igapäevase korrespondentitöö sekka toovad nad vaheldust ja enamasti annavad saate formaadile ka lisapunkte.

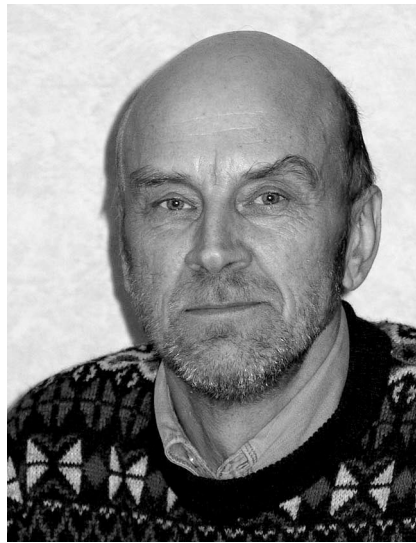
Kui AK uue formaadiga alustas, oli isegi Postimehe arvustuses päris mitu sooja sõna ka otselülituste kohta. Mõnikord aga tuleb kohapeal üle elada päris traagilisi hetki, mida hiljem hea huumoriga meenutada.

Näiteks Vanemuises peetud Keskerakonna kongressi kajastamine oli tegelikult tööline väljakutse. Tähtis asi, pidid ju keskerakondlased seal ütleva oma "jah" või "ei" Euroopa Liidule. AK planeeris sel puhul mitu otselülitust Vanemuisest, mitu monteeritud lugu ja lõpuks veel otselülituse Plaskusse ehk stuudiosse.

Tallinnast tulid kohale reporterid Anne Raiste, Epp Ehand ja Gennadi Gramberg, minu ülesandeks jäi kogu tehniline teostus. Tehnik-monteerijat Ahti Tubinat sel päeval ei olnud, pidin hakkama saama omaenese mõistusega.

Kuum õhtu kaheksandal

Esialgu läks kõik üle ootuste. Epu ja Gennadi lood monteerisin ära ja saatsin

Rein Joamets on üle elanud üsna mitme otselülituse valu ja valu.

Tallinna, Vanemuise pildi püüdsin kinni ja sealtki läksid intervjuud sujuvalt saadetesse.

Lõpuks läks aga palavaks. Kongress ütles Euroopale ei, Epp tormas parkümmend minutit enne üheksat Vanemuisesse, et lugu ümber teha. Mul tuli samal ajal montaažhis loo põhi ette valmistada ning koos operaator Maido

Madissoniga stuudiolülituseks vajalikud ühendused valmis panna. Epp saabus seitse minutit enne üheksat, samal ajal helistas peaministri abi ja teatas, et nad ootavad all. Ütlesin, et tulgu kaheksandale korrusele ja jätkasin montaaži.

Häda peaministriga

Veidi aja pärast teatati närviliselt, et nad ikka ootavad. Maido jooksis alla, seal ei olnud kedagi, sest peaminister koos saatjatega kriipisid hoopis teise korruse parkla ehk tagaukse klaasi. Pääsesid sisse, samal ajal mina vajutan montaažhinuppe, koordineerin Tallinnaga kanalit ja proovin, kas stuudios ikka heli esinejale kõrva jookseb. Lugu jõudis mõni sekund enne saadet Tallinna, kohe selle järel sain ka Vanemuise otselingiga hakkama ja viis sekundit enne stuudiolülitust jõudsin sellegi pildi Tallinna kommuteerida.

Siis tuli Gramberg suure kohvriga ja arvas, et Rein Toomla oli selle Vanemuisesse unustanud. Tegelikult oli Gena hoopis kiirabi kohvri ära virutanud. Kui kohvri kella kümne ajal kiirabisse viisime, otsis omanik seda ilmselt veel Vanemuisest. Aga vaataja jaoks kulges kõik elegantselt ja sujuvalt. Ja otselülitused on hääd asjad. ☛

Miks mulle Virumaal meeldib?

Kirutasin selle lause siseleheloo pealkirjaks ja jäin mõtlema, mis siis ikka meeldib ja kas ikka meeldib. Virumaad, vähemalt selle idapoolsema osa, saab ju kirjeldada üpriski õõvastavana.

Kohtla-Järve tondilosside alleeks muutunud peatänav, tööpuudus, ühe poliitilise kliki juhtimise all allakäigule suunduvad suured linnad... Rääkimata Kohtla-Järve endise linnapea ja praeguse volikogu esimehe Valeri Korbi kriminaalasjast (korruptsioon ja ametiseisundi kuritarvitamine), mis jõudis kohtusse juba eelmisel aastatuhandel ja päädis äsja linnaisa jaoks järjekordse õnneliku lõpuga.

See on *mainstream*-pilt Eesti ühest suuremast maakonnast. Kui peaksin Ida-Virus vaid lähetustes käima, ei läheks ka minu arvamus peajoonest lahes. Kuigi - üsna sarnaseid kuvandeid võib luua ka teistest Eesti piirkondadest, kasvõi mõnekümne kilomeetri kaugusel Tallinnast, mõnest Harjumaa kaugemast nurgast.

Virumaa teine nägu

Olen püüdnud otsida ja näidata Virumaa teist nägu. Majandusliku allakäigu kõrval on olemas ka areng. Seda näeb elektrijaamades ja keemiatehastes ning Jõhvis ja Sillamäel. Virumaa sai majandusreformide käigus väga tugeva hoobi, aga praegu näib, et sellest kabjahoobist hakatakse üle saama. Tasapisi, aga siiski. See on huvitav protsess, mida on põhjust jälgida just kohapeal. See vist ongi peamine, mis mulle selle töö juures meeldib.

Kevad korrespondendipunktis

Ja loodetavasti saab Virumaa korrespondendipunkt kevade tulekuga koos ka uutesse ruumidesse. 2002. aasta sügisest saadik, mil Elioni vanad raadioreleejaamad lõplikult üles ütlesid, oleme oma lugusid Tallinnasse lähetanud Jõhvis ja mu tagasihoidlikud arvestused on näidanud, et kuus tuleb, kassett hambus, kahe linna

FOTO: KARIN LEEVET

Kohtla-Järve tondilosside alleeks muutunud peatänav poest sai külmakapi ostja lisaks tasuta õlut.

vahel tuhatkond kilomeetrit läbi sõita. Kohtla-Järvelt Jõhvi kolides saab selle regulaarliini lõpuks sulgeda. Ning see on meeldiv (!) lootus. ☛

Ago Gashkov

Lugu ühest Riia-loost

Valgamaa korrespondent Ragnar Kondi üks tavaline töölaupäev

“Kauaks te siia jääte, tund maksab 60 sentiimi”, küsib sinises jopes tegelane, kui olen politseiautode vahelt parklasse läbi pressinud. Ma ei tea, tunnistan ausalt, otsin raha ja küsin, kas sisse saab peauksest.

Siin, Riia spordihoones, on algamas ülelätiline vene koolide kongress. Tulin meelega varem, et üles võtta mõned intervjuud. Kolm ja pool tundi läks täna sõiduks – piirivalvur uimerdas, Strentshi lähedal oli pikalt kiilakat ja enne Riia, nagu ikka, hullult palju löökauke.

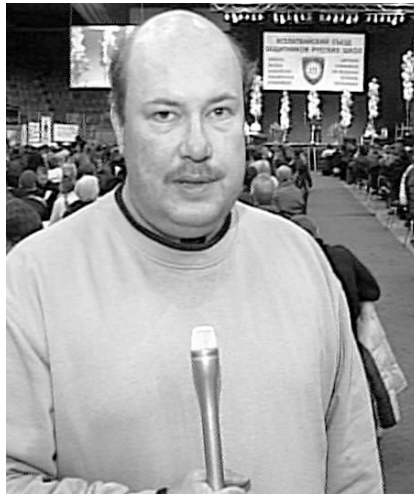
Kell on pisut kümme läbi. Hakkam asju selga laadima – akulamp õlale, kotike dokumentide ja märkmikuga põue, telefon ja akud taskusse, mikrofoni koos kaameraga ühte kätte ja statiiv teise. Peauks on kinni, delegaatide sissepääs maja teises otsas. Okei. Teel teen peatuse, et üles võtta esimesed bussitäied rahvast. Peapääs, nagu selgub, on kusagil tagahoovis. Rahvas juba tungleb, meeletu segadus, järjekorrad. Vene värk.

Emotsioone rohkem kui vallasimmanil

Samas tuleb end hoonesse sisse pressida – intervjuu aeg jõuab kätte. Keegi nügib akulambi õlalt maha ja keegi pragab, et statiiviga vehin. Turvad ei luba edasi. Selgub, et mu töötoendil pole telekanali rekvisiite ja üleüldse on meedia jaoks mingi teine pääs. Sissepääse olevat koguni kaheksa! Korraldajate nimede nimetamine siiski aitab – kuidagi jõuan tribüünideni.

Mees, keda otsin, on kusagil presiidiumis. Trügin mööda tribüüni edasi, komistan mingi plakati otsa, takerdun juhtmetesse ja kasutan viipekeelt. See toimib. Pääsen kongressi-alasse ja teen esimese intervjuu. Tahaks veel Seimi fraktsiooni juhti Plinerit ka kätte saada, aga kongress hakkab juba peale. Siiski on Pliner nõus Vene Riigiduuma seltskonna Eesti Televisiooni jaoks mõneks minutiks hülgama. Tehtud! Palav on. Aga jopet ei saa ära võtta, sest asju pole kuhugi jätta ega toppida – taskuid ei jätku!

Tean ette, et ei saa kongressil lõpuni olla. Korraldajad lubavad õhtul lahkelt tagasi helistada ja otsuste kohta teavet anda. Piinlik öelda, et Eesti Televisioonil pole nimekaarte, rehman, et jäid kuskile autosse, ning tsirgeldan oma nime ja mobla numbri mingile paberilipakale. Olles kindel, et see kaob nagu hommikune udu ja keegi ei helista. Nii ongi. Katteplaanid saavad

Ragnar Kondi tavaline töölaupäev sisaldab komanderingut Riiga, pommiähvardust ning võitlusi internetiga.

võetud. Päris hea, et akulamp kaasas. Muidu ei paista Kosovole ja genotsiidile viitavad loosungid välja. Emotsiooni on täna rohkem kui mõnel vallasimmanil koduses Kagu-Eestis. Teismeline poiss loeb lavalt teksti okupantide kohta ja teine samasugune plaksutab saalis rõõmsalt kaasa.

Operaator ja reporter ühes isikus

Halli tagumises nurgas otsustan üles võtta *stand-up*id. Panen kauguse enam-vähem paika, kaamera käima, jooksen objektiivi ette, salvestan proovi, kerin kasseti tagasi, muudan pisut kohta, kõrgust ja ava, teen paar korda sama veel ja jään siis tulemusega rahule.

Rogozin, kes viisat ei saanud, õiendab midagi video vahendusel. Saal plaksutab. Muretsen, kas heli ikka on kasutatav. Kongress võtab tuure üles. Ainult kell näitab, et tuleb lahkuda, kui tahta jõuda venekeelses AK-sse. Nagu paljud korrad Eestis, kirun ka Lätis selle saate varast eetriaega – võtetelt tuleb poole pealt ära tulla.

Kui telefoni teel Riia-Tallinna vahel tekste dikteerida ei taha, tuleb leida arvuti. Põikan läbi tuttavast kesklinna hotellist. Arvutiruumi ees mürtsub orkester – kamp kokakoola tegelasi peab mingit pidu. Avan interneti. Puhkpill alustab marssi. Vene AK koduleheküljele ei saa välismaalt sisse, hotee server laseb küll meile lugeda, aga mitte saata. Aeg läheb... Hakkam kirjutama. Maksim Tallinnast küsib, kas juba saab

valmis. Kohe-kohe. Montaaži alguseni Läti Televisioonis on jäänud pool tundi.

Pommiähvardus kongressil

Tuttav ajakirjanik helistab, et spordihoone olevat mineeritud ja delegaate aetakse majast välja. Kurat! Korraldajate telefonid ei vasta. Nüüd on valida – kas sõita kongressile tagasi või teha vene AK-sse lugu. Valin viimase. Tekst saab valmis. Faksi juurde pääsemiseks pressin end punases riietuses tantsutüdrukute vahelt läbi.

Telemajja jõuan veerand tundi enne montaaži lõppu ja *playaudi* algust. Enda võetud plaanide eelis avaldub montaažis – tean, mida otsida. Kerin plaane ette, loen käigult tekste, otsin sünkroone ja asi laabub. Aga see pole just kõige lihtsam lugu. Riia keskus küsib, kus on kassett. Tallinn teatab, et aeg saab otsa. Kauge hääl kusagilt EBUst pärib, millal siis lugu läheb. Mõni minut kuus läbi on materjal antud. Taustaheli prõmmib esimesse kanalisse minu teksti sisse, ehkki meil Riias on kõik korras. Põhjusti ei jõua uurida. Tallinnas läheb lugu eetrisse.

Sooh, nüüd pommiähvardus. Vist paarikümneks katsel saan ühenduse ühe kongressi delegaadiga. Kongress jätkub, pommi ei leitud. Otsustan, et keskendun ka üheksases loos sisule ja pommist ei räägi. Teades, kui võimas Vene propagandamasin on ürituse taga, ei jutu mingil juhul, et kongress muutuks farsiks – tuhandest delegaadist on kohal 997.

Kaheksa minutit enne

Eesti lugu saab rahulikult teha. Plaanisin vahepeal kongressile tagasi sõita, aga aega napib. Lugu saab valmis, aga ei saa tõlget Tallinnasse saata. Faksid ei tööta. Panorama pakub mulle abivalmilt juhete, mida saaks laptoppi taha ühendada. Laptoppi pole, neil on endal saade algamas, ja arvutid kinni... Tehnilises keskuses pääsen lõpuks kompuutri juurde. Toimetaja Peeter helistab kaheksa minutit enne saatet ja teatab, et tiitriteks on tagumine aeg. Kell üheksa läheb kogu päevatöö esimese loona eetrisse.

Kui olen Läti kolleegidega uue valitsuse üle väidelnud ja kinnitanud, et meil ETVs on kõik hästi, võtan kaamera ja lähen auto juurde. Kell on pool kümme. Jänesaarelt on õhtune vaade Riia kesklinnale vapustav. Lõpuks saab lõunat süüa. Ja vaikust. Neliteist tundi kiiret on läbi. Puhastan soolavalgeid tuleklaase. Käivitan auto. Oli tavaline töölaupäev.

ETV meediakonverents "Üksikisik versus meedia"

11. märtsil toimus teine Eesti Televisiooni meediakonverents "Üksikisik versus meedia", kus esinesid paljud mõjukad meedia-organisatsioonide esindajad.

BBC toimetuspoliitika järelvaataja Stephen Whittle, Minnesota Ülikooli Meediaeetika ja Õigusteaduse Silha professor Jane Kirtley, Külalisesinejaks Prantsusmaalt oli Frédéric Gras, advokaat Pariisi advokatuurist, Rennesi ülikooli meediaõiguse õppejõud

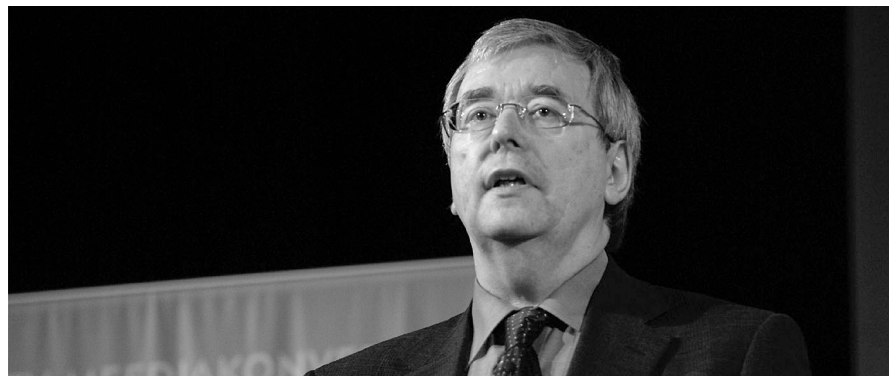

Minnesota Ülikooli professor Jane Kirtley.

ning ekspert Euroopa Nõukogu vastavas komisjonis. Kogemusi raja tagant vahendasid ETV ning Ameerika Hääle kauaaegne kaastöötaja Neeme Raud, Venemaa telekanali Darial TV direktor Mart Luik. Eestist esinesid Eesti Ekspressi kultuurilisa Areen osakonna-juhataja ja Tartu Ülikooli lektor Barbi Pilvre, Hill & Knowlton Eesti tegevjuht Daniel Vaarik ning ETV juhatuse esimees Ilmar Raag. Meediakonverentsil esinejate fotosid näeb ka intranetist Pildigaleriist.

Raadiojaama Ameerika Hääle reporter Neeme Raud.

BBC toimetuspoliitika järelvaataja Stephen Whittle.

Darial-TV direktor Mart Luik.

Areeni toimetaja Barbi Pilvre.

Sünnipäevad märtsis

- 1 Lilia Goldschmidt - majahoidja
- 4 Olav Linnas - operaator
- 5 Juri Stepukov - vaneminsener
- 5 Roald Johannson - toimetaja
- 7 Jaak Nurm - valgustaja
- 7 Juhan Paadam - välisosakonna juht
- 9 Sulev Talberg - rezhissöör
- 12 Kalle Korsaar - elektrik
- 13 Lidia Andrussova - vaneminsener
- 13 Anneli Turkin - finantsjuht
- 13 Kersti Voogre - kunstnik
- 13 Raivo Suni - toimetaja-saatejuht
- 14 Raivo Puksand - vahetusjuhataja
- 15 Märt Viisileht - tehnik-operaator
- 15 Priit Pärg - salvestusosak. juhataja
- 15 Ester Mägi - peaprod. abi
- 16 Heljo Lill - riidehoidja
- 16 Velli Källo - programmidir. abi
- 19 Marek Miil - promorezhissöör
- 23 Mai Mikiver - valveadministraator
- 24 Einar Prants - vanemlaohoidja
- 24 Aile Ellmann - rezhissöör
- 24 Siiri Ottender - rezhissöör
- 24 Kätlin Kontor - toimetaja-saatejuht
- 28 Hanneli Reili - arhiivitoimetaja
- 29 Toomas Karik - videomonteerija
- 30 Tõnis Terve - monteerija
- 30 Elvis Joakit - toimetaja
- 31 Marju Makk - toimetaja

Töölepingu muudatused

Kristel Maran, produktsioonijuht
Moonika Pung, produktsiooni projektijuht
Tiina Annus, promogrupi juht

Tööleping lõpetatud veebruaris

Jaanus Ling, helirezhissöör

Telekäijat toimetab kommunikatsiooni projektijuht Karin Leemet. Kaastööd on oodatud turundusosakonda Faehlmanni 12, tuba 2209, tel. 628 4537 või e-posti aadressil karin.leemet@etv.ee. Telekäija on saadaval ETV raamatukogus. Järgmine Telekäija ilmub aprillis.